

Aduard 19 april 2020; bij Johannes 21:1-14; tegen de angst

Begin; na Pasen

Net als voor ons, is voor de leerlingen van Jezus het Paasfeest voorbij. En wat doe je na Pasen? We pakken het oude leven weer op, en gaan verder waar we waren gebleven. Ik ga vissen, zegt Petrus. Wij gaan met je mee, zeggen de anderen. Wat kunnen ze anders doen dan dat?

Terug naar het gewone leven, terug naar hoe het vroeger altijd ging. Het ligt voor de hand om het zo te doen. Tegelijk vraag je je af: maakt het, voor hen, en voor ons, geen verschil dat Pasen is gevierd? Dat zou toch vreemd zijn?

Het meer op...

Ze stapten in de boot, vertelt Johannes, maar de hele nacht vingen ze niets. Zeven mannen in de nacht met een vissersboot op het meer. En er wordt niets gevangen.

Zo op het eerste oog, als je dit verhaal voor het eerst hoort lijkt het erop dat de evangelist heel beknopt, bijna kortaf, een zakelijk verslag doet van een gebeurtenis. Maar in bijbelverhalen zijn de dingen maar zelden wat ze lijken. Een bijbelverhaal spreekt geloofstaal. En geloofstaal moet je proeven, moet je beluisteren met gevoelige oren.

Petrus en zijn vrienden in een boot op het meer van Tiberias. Veel meer dan voor ons was voor mensen in het oosten in de tijd van Jezus het meer van Tiberias een plaats van gevaar, van onheil. Het was gevaarlijk. Er kon storm opsteken en in een kleine houten vissersboot was je je leven dan niet zeker.

Het water van het meer, dat is dreigend water. Het is water dat je kan overspoelen, water waarin je onder kunt gaan om nooit meer boven te komen. Het is het water van nood en dood. Die dreigende sfeer wordt nog versterkt doordat Johannes vertelt dat het nacht is. Het is donker, en de discipelen dobberen op het water in de duisternis.

Johannes vertelt hoe Petrus en zijn vrienden het oude leven weer oppakken. Maar meer nog dan dat wil hij ons laten voelen wat dat voor een leven is. Het speelt zich af op het donkere water. Het is een leven waarin de duisternis en dreiging overheersen. Een leven waarin nood en dood de boventoon voeren.

Een moeilijk leven. Want, vertelt de evangelist, de hele nacht doen de discipelen hun best om wat te vangen, maar de netten blijven leeg. Op zich is de nacht de beste tijd om te vissen, maar zelfs dan lukt het niet. Hun schip op de levenszee blijft leeg, het oude leven is tevergeefs.

De man op de oever

Toen het al dag begon te worden, vertelt Johannes, stond er een man aan de oever. Hij roept, hebben jullie soms wat te eten? Nee, is het antwoord. Het is een kortaf, een nors antwoord. Er spreekt teleurstelling uit. De netten zijn leeg en dat zullen ze blijven. Want het wordt al licht.

Gooi het net over de andere boeg, werp het uit aan stuurboord, aan de rechterzijde, dan zal het lukken, zegt de man op de oever. De rechterkant, als het goed is gaat er bij ons een lichtje branden. De rechterkant, dat is immers in de taal van de bijbel, de goede kant, de kant van God.

De gestalte op de oever weet hoe de discipelen de vergeefsheid, de leegte van hun bestaan kunnen doorbreken; hoe ze hun leven op een ander spoor kunnen krijgen. Werp je net uit aan de rechterkant, aan de kant van God.

Ze wierpen het net uit en er zat zoveel vis in dat ze het niet omhoog konden trekken, schrijft Johannes. En dan dringt tot de discipelen door wie het is, de gestalte op de oever. Het is de Opgestane.

Een wonderlijke wending in het verhaal is dit, een wending die je een beetje kan begrijpen als je de woorden die Johannes gebruikt, nadrukkelijk proeft en overdenkt. Wat gebeurt er, daar aan het meer van Tiberias?

Het water van het meer is aanvankelijk dreigend water, het leven op het water onvervuld. Maar Opgestane herinnert de leerlingen eraan dat het in het leven ook nog anders kan. Hij herinnert ze eraan dat er ook een andere kant is.

De Opgestane op de oever laat de discipelen ervaren dat die lege netten niet leeg hoeven te blijven. Hij laat hen zien dat het leven op het dreigende water niet onvervuld hoeft te blijven. Hijzelf daar op de oever is het teken dat nood en dood niet het laatste zijn, maar dat een vervuld leven binnen je bereik ligt. Hij herinnert de leerlingen eraan dat God wil dat mensen dat leven leiden.

De Opgestane staat op de oever, teken van een ander, nieuw leven, voorbij nood en dood. Zo kan het ook nog. In de vroege morgen, als het licht wordt, begint het de discipelen te dagen.

Bij het eerste licht, was het trouwens ook niet bij het eerste licht dat de leerlingen van Jezus ontdekten dat het graf leeg was? Het is een opstandingsverhaal, een paasverhaal, dit verhaal.

Johannes vertelt verder om ons te laten voelen hoe dat is, een vervuld leven. Toen ze aan land kwamen zagen ze een vuurtje met vis erop en brood. Jezus zei, breng ook wat van de vis die jullie net gevangen hebben. En als het net aan land is getrokken, nodigt Jezus hen om te eten. Kom, eet iets. Meer dan het gewone, maar dan het hoogst noodzakelijke heeft Jezus te eten, niet alleen maar droog brood, maar royaal belegd met vis.

Leven na Pasen

Johannes vertelt een paasverhaal, een opstandingsverhaal. Hij vertelt ons over het leven *voor* Pasen, en over het leven *na* Pasen. Hij vertelt ons over mensen die vruchteloos voortdobberen op het water, en die bij het eerste ochtendlicht ontdekken dat leven ook zinvol en hoopvol kan zijn; dat leven ook, met vreugde kan zijn.

Maar betekent dat dan, dat, na Pasen, dat gemis en leegte, verdriet, de dood, dat dat allemaal achter ons ligt? Ik vrees dat wij allemaal wel weten dat dat niet zo is. In deze weken waarin de corona heerst, wordt eens te meer duidelijk hoe kwetsbaar mensen zijn, en hoe gemakkelijk angst, en ziekte en verlies ons leven kunnen beheersen.

Nu zal Johannes ook wel weten hoe het leven in elkaar zit. Maar wat hij wil, met dit verhaal, is laten zien dat het leven in het duister, het doelloos ronddobberen op de zee van het leven niet alles is, niet het laatste. Het verhaal over de opstanding van Jezus vertelt hoe een mens de onmacht, de onmogelijkheid achter zich kan laten. Jezus stond op, tegen de liefdeloosheid, de harteloosheid, de hardheid en de onverzoenlijkheid van mensen. Jezus stond op en was niet bang voor de gevolgen, hij had geen boodschap aan de dood.

Het verhaal van Jezus de levende is een verhaal van oprechte liefde voor mensen en voor het leven, een verhaal over mogelijkheden om een goed en zinvol leven te leiden. Leegte en gemis, ze zijn niet het laatste, je hoeft je er niet bij neer te leggen.

Onmacht en onmogelijkheden zijn er om overwonnen te worden. Het duister van de tijden, het dreigende woelige water, je hoeft er niet bang voor te zijn. Tegen zwartgalligheid en somberte schrijft Johannes zijn verhaal, tegen de angst. Het is niet alles, het gaat voorbij. Een verhaal is het dat een mens kracht geeft, en vreugde, voor alle dagen.

voorbeden

God van liefde en trouw,
aan u mogen wij ons toevertrouwen
in goede en in kwade dagen, met onze angsten en onze vragen,
onze twijfel en onzekerheid.
Immers, leven op aarde is leven onder uw hemel, uit uw hand,
en met hoop en vertrouwen mogen wij onze weg door het leven gaan.

Wij bidden voor hen die bang in het leven staan,
Voor hen die met angst en beven de nieuwsberichten volgen;
Voor wie gebukt gaat onder zorgen,
voor wie het vertrouwen verloren in zichzelf en in de mensen om zich heen,
voor wie hulpeloos is en niet weet waar hij het moet zoeken.

Wij bidden voor wie verbitterd raakten om wat hen is overkomen,
voor hen die blijven vragen, waarom toch?
En voor hen die het niet redden met het verdriet dat hen overkwam of werd aangedaan.

Wij bidden ook voor wie, ondanks alles, standvastig blijven geloven,
tegen de klippen op, tegen de feiten in.
Voor wie wil blijven geloven in dat leven na Pasen,
In leven waarin verdriet niet het laatste is; de dood niet het einde.

Wij bidden voor elkaar om het geloof
dat Gij uw handen niet aftrekt van uw schepping.
Schenk ons de bezieling die wij nodig hebben in deze stormachtige wereld,
geef ons de moed om staande te blijven,
de wil om uw weg te gaan,
de kracht om tegenwind te verdragen
geloof in onszelf, geloof in U

Orde van dienst 19 april 2020

mededelingen

1. lied 642:1,2,3,8

2. Bemoediging, groet, gebed

3. Lied 650

4. Johannes 21:1-14

5. woorden ter overweging

6. lied 645:1,2,5,6

7. Preek

8. Voorbeden, stil gebed en gebed des Heren

9. Slotlied 655

10. zegen